

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 431. Qualiter differat privilegium à dispensatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

TITULUS XXXIII.

De Privilegiis & Excessibus Privilegiatorum.

CAPUT I.

De Privilegii Natura, Varietate, Acquisitione, Communicatione.

Quæst. 430. Quid sit Privilegium?

Resp. Privilegium non acceperum (ud quandoque accipi solet) pro rescripto & instrumento, in quo gratia, beneficium, indulgentia Principis continetur, nec pro ipso actu, quo conceditur, et si is dicatur beneficium, sed pro ipso jure, gratia seu beneficio concessis alicui a Principe, latè quidem sumptum dicitur lex privata, quæ certæ personæ particulari, Collegio, Universitati, Monasterio, Religioni, Ecclesiæ, Civitati (quæ persona ficta seu mysticæ dicuntur L. 4. §. 3. ff. de censib. Lauterb. in ff. Lib. I. tit. 4. de constitutionib. Princip. §. 28. in fine.) ex Principis favore & gratia conceditur facultas aliquid agendi vel omitendi aut percipiendi præter vel contra legem seu jus commune; magis verò strictè seu propriè sumptum Privilegium definitur; quod sit facultas seu jus singulare vel speciale contra vel præter jus commune concessionem agendi, &c. ad distinctionem legis, quippe quæ propriè talis respicit bonum commune & obligationem inducit; Privilegium verò bonum & commodium privatū nullam obligationem inducens respectu illius, cui datur, cum nemo beneficio sibi concessio uti cogatur, sed ad summum respectu aliorum, quibus vi Privilegii præcipit, ut illud servari faciant, vel prohibetur, ne privilegium impedian, ob quam rationem velut secundariò dici posset lex. De cætero dicitur: *Contra vel præter jus commune;* quia quod jure communi competit frumenta per privilegium impetratur. Arg. L. I. C. de thesau. & quamvis quandoque aliqua à jure permitta à Principe de novo concedantur ob majorem nimicū eorum confirmationem & securitatem, non sunt tamen Privilegia propter dicta, sed post declarationes juris communis, vel naturalis, tamē speciale favorem & beneficium contineant. Pith. h. t. num. 3. Reiffenst. num. 8. Unde etiam à Suar. & aliis rationem privilegii habere dicuntur. Differunt autem privilegia contra jus à privilegiis præter jus in eo, quod privilegia contra jus consistant in exemptione ab iis, quæ jure communi præstanta sunt, v. g. à solvendis decimis, à jurisdictione Ordinarii & similibus, & hæc magis strictè privilegia sunt, quorum quidem materia jure non est prohibita, sed tamen non nisi certis personis jure permisso conceditur, quale privilegium est potestas absolvendi à reservatis, dispensandi &c. & dicitur potius beneficium Principis. Reiffenst. h. t. num. 7. differunt quoque in eo, quod privilegium, quia est contra jus, sit strictè interpretationis, e. porrò. & c. sanè h. t. Privilegium præter jus verò, cum sit meræ gratia ac beneficium Principis citra ullam juris communis lassionem, latè interpretari debet, Reiffenst. num. 9.

Quæst. 431. Qualiter igitur Privilegium differat à dispensatione?

Resp. Differre ex eo volunt aliqui cum Rebuss. praxi benef. tr. de concordat. tit. forma mandat. Apost. v. dispensationum, quod ad dispensandum cauta requiratur, ita ut ea non existente dispensatio sit nulla, quod tamen universaliter verum non esse ait Pith. h. t. num. 5. eo quod privilegium quoque, saltem quod est contra jus, sine cauta dari non possit, unde assertit privilegium in communione differre à privilegio tanquam genus à specie, non differre autem dispensationem à privilegio accepto specificè pro privilegio contra jus, idque procedere, si concedatur dispensatio per modum legis privata ad operandum ordinariè & stabiliter contra jus aliquod commune, cum tale privilegium sit permanens dispensatio; secus, si dispensatio concedatur ad abstinentiam pro uno altero die à carnis, cum talis dispensatio non possit dici privilegium, quia per modum legis non stabilitur, nec jus permanens conceditur, sed est quid facti quasi transiuntis, non secus ac præceptum temporaneum est lex, & consequenter dispensatio in eo non est privilegium, ita scilicet Pith. I. c. cum Laym. L. I. tr. 4. c. 23. num. 5. confirmans idipsum exemplo dispensati v. g. ab impedimento matrimonii, qui dici non potest privilegiatus, quia eo impedimento semel sublatu operatur iuxta communem,

Quæst. 432. Quotuplex sit privilegium?

I. **R**esp. Primò: Privilegium variè dividitur; nam aliud est personale, aliud reale, c. m. data de presump. L. privilegio. ff. de R. I. Aliud mixtum. Personale est, quod proxime, immediatè & directè conferunt personæ quæ tali in favorem & ratione personæ, cīque tanquam subiecto inhæret, & absque ulteriore extensione ad hæredes sive sui sibi, sive extranei cum ea extinguitur. L. 14. L. 16. ff. de LL. L. 13. ff. foliis. mar. L. 68. & L. 169. ff. de R. I. Lauterb. l. c. §. 28. Pith. h. t. num. 6. Conceditur autem non tantum certo individuo personæ, v. g. Titio, Mevio &c. quod privilegium dicitur singulariter personale, sed & certo personarum generi, v. g. Clericis, Doctoribus, Scholaribus, Militibus, Minoribus, Pauperibus, Fœminis, &c. Lauterb. Pith. II. cit. hæc tamen privilegia eti & hæredes non transiunt vel transferantur, per benevolam tamen interpretationem & ob specialem rationem juris, ne iniuria sint iis, quibus concessa, ad personas iis adhærentes quandoque extenduntur, iuxta c. licet. h. t. in 6. Lauterb. §. 29. Sic, ut Idem §. 30. Salvis conductus concessus domino extenditur ad famulos ei ad serviendum necessarios. Sic privilegium fori & immunitatis competens Clericis ad eorum famulos